

MARIA FILIPOIU

RECURS
LA UNIRE
CENTENARUL MARI UNIRI

Publicistică istorico-literară

CUPRINS

Dedicație

MEMORIEI ÎNTREGITORILOR ROMÂNIEI..7	
PROLOG.....	15

PARTEA I

UNIREA TERITORIALĂ ȘI CULTURALĂ	17
UNIREA – NĂZUINȚA DE 2000 DE ANI A ROMÂNILOR.....	19
UNIREA ÎN PERIOADA MEDIEVALĂ.....	23
UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE – ROMÂNIA MODERNĂ	25
PRINCIPATELE UNITE – PRIMUL STAT UNITAR ROMÂN	27
UNIREA CULTURALĂ – SCRIITORII PAȘOPTIȘTI	35

PARTEA II

PUBLICISTICĂ ÎN CONCURSURI LITERARE ȘI ANTOLOGII COLECTIVE	49
CAPITOLUL 1.....	49
MANIFEST DE UNIRE.....	50

ÎNFRĂȚIRE DESTRĂMATĂ.....	51
DORUL DE PATRIE.....	52
CAPITOLUL 2.....	55
UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE	56
MICA UNIRE PENTRU ROMÂNIA MARE ...	58
ISTORIE SCRISĂ CU SÂNGE	60
CHEMARE LA UNIRE	62
VENIȚI LA ALBA IULIA!	64
HAI SĂ DĂM MÂNĂ CU MÂNĂ!	65
ROMÂNIA ÎN VECHI HOTARE	67
ROMÂNIE, MAI NAȘTE CĂȚIVA PATRIOȚI!	69
CAPITOLUL 3.....	71
UNIREA FACE PUTEREA	72
CENTENARUL UNIRII DESTRĂMATE	73
FII DEMN, ROMÂNE!	74
DUREREA NEAMULUI ROMÂNESC	75
CHEMARE LA INTEGRARE.....	76
SĂ NU MĂ PLÂNGI, MĂICUȚĂ-ROMÂNIE!	77
LUPTA PENTRU INTEGRITATEA ȚĂRII.....	78
UNIREA VOIEVODULUI MIHAI VITEAZUL	79
FII DE MAICĂ-ROMÂNIE	80
SĂRBĂTORIND CENTENARUL	82
CAPITOLUL 4.....	85
SPIRITUL NEAMULUI SURD ȘI MUT.....	86

MICA UNIRE – BINECUVÂNTAREA ROMÂNILOR.....	87
PE ROMÂNI I-AU PĂRĂSIT TOȚI REGII.....	88
ODĂ ZILEI NAȚIONALE.....	89
DESTINE PECETLUITE	90
CAPITOLUL 5.....	91
PUTEREA VOINȚEI UNIRII	92
UNIREA ÎN RECURS	93
DOAMNE, ÎNFRĂȚEȘTE-I PE ROMÂNI!	95
CAPITOLUL 6.....	97
CENTENARUL MARI UNIRI	98
BASARABIA RĂSTIGNITĂ	99
FIII SĂ NU NE CONDAMNE.....	100
ASCULTĂ, ROMÂNE!	101
CAPITOLUL 7.....	103
ECOUL ACTULUI DE UNIFICARE	104
CINSTIRE, MICĂ UNIRE!	105
UNIRE ȘI ÎNFRĂȚIRE ÎN SIMȚIRI.....	106
LA MULȚI ANI, CONFRAȚI ROMÂNI!	109
PARTEA III	
PUBLICISTICĂ ÎN REVISTE CULTURALE ȘI ANTOLOGII COLECTIVE	111
PATRIOTISMUL ÎNRĂDĂCINAT ÎN SPIRITUL POETIC.....	113

CAPITOLUL 1	117
FILĂ IDENTITARĂ PATRIEI	118
A FI BUN ROMÂN	120
DORUL DE FRATE MOLDOVEAN	121
GROAPA ISTORIEI.....	122
DEZRĂDĂCINARE DE NEAM	123
TREZEȘTE-TE, ROMÂNE!	124
MAMA ROMÂNIA PITOREASCĂ	126
IUBIREA PENTRU MAMA-ȚARĂ.....	128
EROI ROMÂNI PE FRONT STRĂIN	130
SOLIDARITATE PENTRU VIAȚĂ	132
CAPITOLUL 2	135
ÎNFRĂȚIRE PENTRU ETERNITATE.....	136
DORUL DE UNIREA STRĂBUNILOR.....	137
SOLIDARITATE ROMÂNEASCĂ	138
ROMÂNIA, PENTRU TINE!	139
AȘTEPTARE ZĂDĂRNICITĂ	140
CAPITOLUL 3	141
NĂZUINȚA REÎNTREGIRII	142
ULTIMUL REGE.....	143
ALTARUL UNIRII	144
MĂREȚIA ROMÂNIEI MARI	145
AMĂGIREA NEAMULUI ROMÂNESC.....	146
CAPITOLUL 4	147
CANDELĂ PENTRU STRĂBUNI	148
TRIBUTUL VICTORIEI.....	149

CRUCEA MARTIRULUI.....	150
CENTENAR INUNDAT DE LACRIMI	151
VICLENIA DIN ȚARA GLORIOASĂ	152
CAPITOLUL 5.....	153
VATRA ROMÂNIEI.....	154
VENIȚI, ROMÂNI, SĂ REFACEM UNIREA!	155
LA ZIUA ROMÂNIEI	156
ECOUL GLASURILOR ÎNFRĂȚITE	157
ROIUL DIN STUP FĂRĂ MIERE	158
CAPITOLUL 6.....	159
CRUCEA ȚĂRII-EROINE	160
TRUDITORI PE CALEA UNIRII	161
LACRIMILE ȚĂRII-MAMĂ	162
PE OGORUL VETREI STRĂBUNE	163
MOȘTENIREA GRAIULUI ROMÂNESC	164
CAPITOLUL 7.....	167
CRUCI PENTRU ETERNITATE	168
CHEMAREA STRĂBUNILOR	169
DEBUSOLAȚII DEMOCRAȚIEI	170
VREMEA UNIRII	171
BASARABIE SCĂLDATĂ ÎN LACRIMI	172
PARTEA IV	
MAREA UNIRE TERITORIALĂ	173
MAREA UNIRE – ROMÂNIA MARE.....	175

UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA	176
UNIREA BUCOVINEI CU ROMÂNIA.....	178
UNIREA TRANSILVANIEI CU ROMÂNIA – REZOLUȚIA UNIRII	181
UNIREA BANATULUI CU ROMÂNIA	187
MAREA UNIRE CULTURALĂ.....	191
ROMÂNIA LA CENTENARUL UNIRII.....	201
EPILOG	205
ISTORIA – AMPRENTA DESTINULUI PE TRAIECTORIA TIMPULUI	207
PATRIOTISMUL – O DOVADĂ A JERTFEI	213
CONFESIUNE DE RECUNOȘȚINȚĂ	219
ACTIVITATEA LITERARĂ – MARIA FILIPOIU....	225

Motto:

**Rezoluția Unirii – 1 decembrie 1918,
Cetatea Alba Iulia**

„Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia în ziua de 18 noiembrie / 1 decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dâșii cu România. Adunarea proclamă îndeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul, cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre.”

Rezoluția mai cuprindea programul de aplicare: „autonomia provizorie a teritoriilor până la întrunirea Constituintei, deplină libertate națională pentru popoarele conlocuitoare, deplina libertate confesională pentru minoritățile din Transilvania, înfăptuirea unui regim curat democratic pe toate terenurile vieții publice, reforma agrară radicală, legislație de ocrotire a muncitorimii industriale.”

**Citită de Iuliu Hosu –
Episcop greco-catolic**

PROLOG

Născută într-o zi de 8 (septembrie), cifra infinitului, tind să cred că Universul și-a pus amprenta pe destinul meu, încă din vremea când mă jucam scriind și scriam jucându-mă (la 5 ani), alături de fratele mai mare cu 2 ani, care „începuse școala” și cu care intram în competiția competenței.

Educația le-o datorez bunicilor mei din **Neamul Filipoilor** (Comuna Bozioru – Județul Buzău), mentor fiindu-mi bunicul matern, **Toader-Dumitru Filipoiu (Beganu)**, care mi-a insuflat dragostea pentru credință și patriotismul pentru mama-România.

În familie am învățat că: *Omul este precum Pasărea care își iubește Stolul și Albina devotată Roiului, ce se întoarce la familie, oricât de departe ar migra, întrucât Familia este liantul din care se plămădește fiecare generație, spre perpetuarea speciei în arealul pământesc.*

Familia este altarul conștiinței în care se modelează caracterele umane spre însușirea spiritului patriotic și sacralitatea tradițiilor moștenite de la înaintașii demni de cinste și onoare, fiecare individ având datoria de a contribui la desăvârșirea actului menit.

Spiritul omului va dăinui în eternitate, atâta vreme cât chipul găzduitor se va odihni în „Castelul de Oase al Neamului”, pe pământul patriei străbune, lângă rădăcinile veșniciei.

De când jocul scrisului a devenit o pasiune de suflet și cea mai serioasă preocupare în vremelnicia vieții, transformând visul în realitate spre veșnicirea clipei, lumina gândului s-a imprimat pe jurnale, ce au fost întâmpinate cu bucurie de edituri și cu interes de către cititori, prin tematica abordată și dezbătută, epuizându-se stocul publicat în scurt timp de la apariție.

Mărturie va fi peste vremuri și **Recurs la Unire – Centenarul Marii Uniri**, alături de celelalte volume ce-mi poartă semnătura.

Din identitatea mea de autor fac parte și cele peste 80 de antologii literare și volume colective în care mi-am lăsat amprenta gândului creativ, precum și promovarea prin publicare în peste 30 de reviste culturale.

Pentru activitatea literară și valoarea creațiilor personale am fost recompensată cu zeci de premii și diplome la festivaluri și concursuri naționale și internaționale.

Nutrind speranța că gândurile mele, scrise cu cerneala inimii la lumina candelii sufletești, vor suscita interesul cititorilor și în acest volum-testament, îmi înclin spiritul recunoscător sub privirea fiecăruia și unesc mâinile la rugăciunea de mulțumire pentru lecturat, șoptindu-le dintre rânduri:

Lectură plăcută!

Maria Filipoiu

PARTEA I

UNIREA TERITORIALĂ ȘI CULTURALĂ

Articole publicate în:
Revista „**ARMONII CULTURALE**”
Revista „**BOEMA**” Publicate în „Agenția de Presă - AȘII
ROMÂNI” (Germania)
Revista „**CONFLUENȚE LITERARE**”
Antologia „**CINSTIRE ÎNAINȚAȘILOR**”
Antologia colectivă „**ASCIOR 2018 – Uniți prin Credință**”

Motto:

„Această unire românească n-ar avea nici o valoare dacă nu s-ar sprijini pe însăși conștiința noastră despre necesitatea ei, despre caracterul ei sacru, nezguduit, despre aceea că ea e astăzi, ceea ce nu înțelege o mulțime de lume, o condiție pentru existența însăși a poporului român.”

Nicolae Iorga

Conștiința colectivă este liantul care menține încheșat spiritul național în granițele ogorului străbun, îmbibat cu sângele eroilor ce s-au jertfit pe câmpuri de luptă pentru integritatea pământului pe care s-au înrădăcinat tradițiile înaintașilor vorbitori de aceeași limbă, ca valori tezaurizate pentru urmașii urmașilor neamului. Disoluția ei duce la dezintegrarea spiritului unitar și la fragmentarea identității teritoriale.

Maria Filipoiu

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

UNIREA – NĂZUINȚA DE 2000 DE ANI A ROMÂNILOR

La **Centenarul Marii Uniri** din 1918 propun cititorilor rememorarea lecției de istorie despre unirea teritoriilor românești în granițele aceluiași stat, năzuință de peste 2000 de ani a românilor cu primii conducători daci, Burebista și Decebal, renumiți pentru iscusința și vitejia în bătăliile purtate.

Unirea teritoriilor românești a fost un act de voință națională a poporului ce doinește bucurii și necazuri în aceeași limbă, își plânge eroii în același grai și împărtășește tradiții în același spirit cultural, dar cea mai importantă dintre toate este dragostea pentru pământul îmbibat de sângele eroilor neamului jertfiți, de-a lăsa urmașilor o țară întregită – România Mare. Înfăptuirea Unirii constituie năzuința purtată prin veacuri de bravii conducători ai neamului din teritoriul românesc împărțit în decursul timpului în: cnezate, voievodate, provincii și principate, ce-au fost crotopite, jefuite și asuprite temporar de marile imperii, iar pentru redobândirea lor au curs râuri de sânge în bătăliile bravilor înaintași.

Eroismul neamului a devenit legendar încă de pe vremea regilor geto-daci: Burebista și Decebal.

Burebista – *cel dintâi și cel mai mare dintre regii din Tracia, care ajunsese să stăpânească jumătate din Europa, iar teritoriul Daciei era: Transilvania, Oltenia, Banatul, centrul și sudul Moldovei. A fost un lider politic de marcă și un militant neînfrcat, dar a sfârșit asasinat.*

Mărturie elogioasă a rămas:

*„**Boerebistas** – bărbat get, luând conducerea neamului său, a ridicat pe oamenii aceștia ticăloșiți de nesfârșitele războaie și i-a îndreptat prin abstenență, sobrietate și ascultare de porunci, așa încât, în câțiva ani a întemeiat o mare stăpânire și a supus geților cea mai mare parte din populațiile vecine, ajungând să fie temut chiar și de romani, pentru că trecea Istrul fără frică, prădând Tracia până la Macedonia și Iliria, iar pe celți, cei ce se amestecaseră cu tracii și cu ilirii, i-a pustiit cu totul și i-a nimicit cu desăvârșire...”* (**Strabon** – Geographia)

„Apoi, în vreme ce la goți (geți) domnea Buruista, a venit în Goția (Geția) Deceneu, pe vremea când Sylla a pus mâna pe putere la Roma. Primindu-l pe Deceneu, Buruista i-a acordat o putere aproape regală. După sfatul acestuia, goții (geții) au început să pustiască pământurile germanilor pe care acum le stăpânesc francii.” (**Dion Chrysostomos**)

Premisele pentru o unire a triburilor dacice într-un singur neam erau deja create în momentul venirii la tron a lui Burebista. Izvoarele vremii descriu o migrație a clasei războinice dace din nordul Dunării către Transilvania, acolo unde se naștea un puternic centru politico-religios al strămoșilor noștri. **Burebista** (82-44 î. Hr) a rămas în conștiința neamului ca **primul întemeietor al statului dac**.

Decebal – *Decebalus per Scorilo* (Decebal fiul lui Scorilo) a fost **ultimul rege al Daciei** și cel mai de temut luptător al Romei Antice, care a domnit timp de 20 de ani, începând din anul 87 (d. Hr.) A sfârșit prin sinucidere, în cetatea Daciei – Sarmizegetusa, înconjurat de un pluton de soldați romani, trimiși spre a-l lua prizonier și a-i curma viața. Scena morții lui este sculptată pe Arcul de Triumf din București. Decebal a fost regele care a condus armatele Daciei în cele mai crunte înfruntări din Antichitate, iar după moartea sa, o parte a teritoriilor aflate în stăpânirea lui au intrat în componența Imperiului Roman. Despre el a rămas memorabilă caracterizarea istoricului roman **Dio Cassius**:

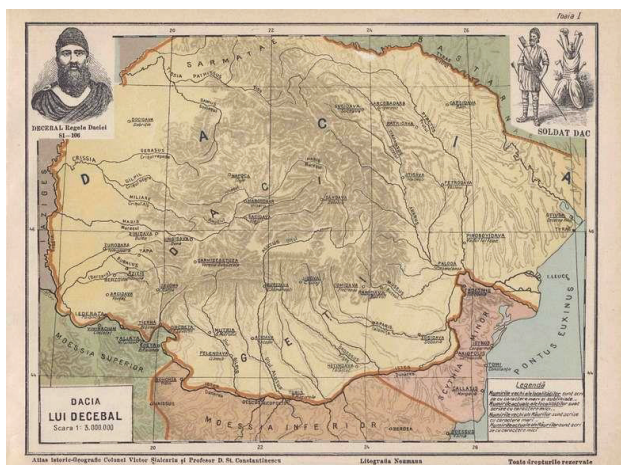
„Era foarte priceput în ale războiului și iscusit la faptă, știind să aleagă prilejul pentru a-l ataca pe dușman și a se retrage la timp. Abil în a întinde curse, era viteaz în luptă, știind a se folosi cu dibăcie de o victorie și a scăpa cu bine dintr-o înfrângere, pentru care lucru el a fost mult timp un potrivnic de temut al romanilor.” (Dio Cassius)

„Când a văzut Decebal că scaunul lui de domnie și toată țara sunt în mâinile dușmanului, că el însuși este în primejdie să fie luat prizonier își curmă zilele. Capul său fu dus la Roma.” (Dio Cassius – „Fontes”)

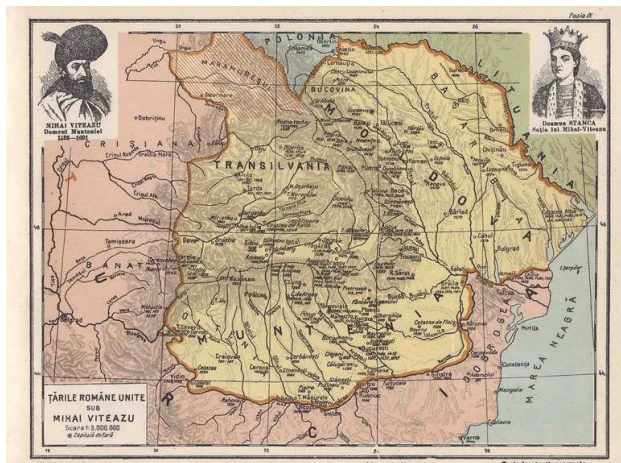

TERITORIILE DACO-ROMÂNE ÎN DECURSUL ISTORIEI

Dacia în timpul regelui Decebal (87 – 106)

România în timpul voievodului Mihai Viteazul - 1600